Debreczen 1872
191. számot a hiányból

1872. IV. évfolyam. **134. szám.** Hétfő, julius 8.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Egy szintén kéziratok semadatnak vissza.

A kormány politikájának nemzeti jellege.

⊙) Andrássy Gyula gróf, miniszterelnök korában, és társai is azzal indokolták a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvénynek a virilisekre vonatkozó tételét, hogy azzal, különösen Erdélyben, a magyar fajnak fölényét akarják biztositani.

Pedig jól tudtuk, s az eredmény eddigelé is igazolta azt, hogy tulajdonkép azért ékeltetett be e tétel a törvénybe, a népképviseleti alap szétrobbantásával, hogy a Deákpártnak többséget csináljanak a törvényhatóságokban, mesterkélt uton. — Mely czélt legnagyobb részben el is értek; amit mutatnak a képviselőválasztásokat előkészitő központi bizottmányok miveletei, melyek — kevés kivétellel — a kormány és pártja érdekében intézkedtek a részrehajlatlanságra tett fogadás és eskü ellenére is.

Nem is hihette azt senki, hogy ama rendszabály, mely az 1848-dik évi törvényhozás által megalkotott népképviseleti rendszer felforgatását vonta maga után, a szabadság ügyének javára lehessen.

Pedig Magyarország jóléte a szabadság ügyével oly szoros kapcsolatban áll, hogy annak érdekében misem történhetik, ami emennek feladását czélozza. —

Magasabb nézpontra felemelkedett kormánynak, ha valódi jólétet akar előidézni, soha sem is lehet hivatása: elsánczolni a nemzet érdekeitől a közszabadságot; soha sem lehet feladata: osztályérdekekkel torlaszolni el egymástól az ország lakosait.

Sőt a közszabadság melegében kell felolvasztani a különböző iránynak indult törekvéseket, s az ország államiságával megtérő hatáskörben, a méltányosság s a humanismus kegyeletével kell felolvasztani a különvált érdekeket!

Ha tehát az lett volna is a kormány czélja a virilitás behozásával, hogy azzal a magyar fajt emelje — a mely eszköz, egyik néptaj elnyomását vonván maga után a másik java czége alatt, általunk helyeselhető ugy sem volna, — e czél elérésében a kormányt szerencsének épen nem mondhatjuk...

De ha hozzátudjuk, mikép a kormány 5 éven át épen semmi hajlamot sem mutatott arra, hogy — a honvédség erejét a nemzet méltóságával s biztossága érdekében kellőleg kifejtse; hogy a rendes katonaságnál a magyar hadfiak nemzeti érdekeit szemelőtt tartsa; s annyival kevesebbet tett arra, hogy önálló nemzeti hadseregünk, önálló pénzügyünk, bankunk legyen; hogy iskoláinkban a nemzeti szellem fejlődésnek induljon; hogy iparunk kereskedésünk, áruczikkeink Ausztria gyámsága alól felszabaduljanak; hogy — midőn pártczélokra milliók áldoztatnak fel — nagy őseink emlékezetét a müvészet megörökitse; hogy édes anyanyelvünk — mely, kormánykörökben, kivált a pénzügyminiszteriumban maig is mellőztetik, — a kellő tiszteletet kivivhassa általában, s kivált a tudományok körében; — sőt nemzeti szineink is vagy mellőztetnek, vagy csak az osztrák fekete-sárga szin árnyékában vonulhatnak meg:

Valóban méltán felsohajthatunk, hogy kormányunk politikájából, a mellett, hogy az a népképviseleti alapot is tönkretette — az igazi nemzeti jelleg hiányzik!

Megválasztott képviselők.

— A megválasztott képviselők névsorának folytatása következő:

Ellenzékiek: Máramaros-Szigeten Szaplonczai Miklós (ez nyert kerület,) Gyergyó-Szent-Miklóson Boér Antal, (ez is nyert kerület.) Névsorunkból eddig tévedésből kimaradt Kossuth Lajos Hódmezővásárhelyről.

Jobboldaliak: „Ökörmezőről Szilágyi István tanfelügyelő," Huszton Popovics Jenő, Abrudbányán Bittó István, Tordában Kemény Kálmán.

Reformpárti: maradt 4.

Kathólikuspárti: 3-nak maradt.

Eddig tehát megejtetett 349 választás, és nem számitva a reform és kathólikuspártot, van:

Ellenzéki: 130.

Jobboldali: 212.

— **Képviselőválasztás** ma Szabolcsmegyében tartatott. Hiszszük, hogy az ellenzékiek számát e megye tetemesen fogja szaporitani. Holnap — tudomásunk szerint — sehol nem lesz választás.

— **Somssich Pál** rigyiczai választóihoz intézett levelében oly hangon beszél, miből a jobboldal pártfordulására lehet következtetni. Többi közt e tétel fordul elő a levélben: „Politikai eljárásom a régi marad. Multam tanuskodik, hogy mindig a transactiók embere voltam, és azon iskolához tartozom, melynek elve: „a politika az exigentiák tudománya." Ezen exigentiák szerint az eszközök és intézményeknek idő és körülményekhez képest változni és módosulni lehet, sőt kell is, hogy az örök és mindig változatlanul fenálló szent czél: a haza felvirágzása és népeinek boldogsága mindinkább megközelittessék. — E czélra fogok törekedni ezentul is, a mennyire t. i. erőm és tehetségeim ezt engedni fogják."

— **A fővárosba** tanfelügyelőnek — mint biztosan állitják — Bólya Gergely fog kineveztetni Zichi Antal helyett, ki már rég lemondott.

— **Derék konzul.** A Pesten székelő angol főkonzul magyar nyelven levelez az igazságügyérséggel. E konzultól tanulhatna a főváros.

— **A József-müegyetemen** — mint a „Napló" irja — legközelebb egy uj, igen fontos tanszék fog betöltetni, t. i. a statistika és a kereskedelem történetének tanszéke. Ezen tanszékre és ugyanez alkalommal még más 4 tanszékre pályázat volt hirdetve, és a pályázat eredménye oly fényesen sikerült, hogy összesen a statistikai tanszékre 14-en folyamodtak. A müegyetemi tanárok nemrég jelölés által határoztak a folyamodók képessége fölött: és első helyen Kürthyt, második helyen Dobránszkyt és harmadik helyen Pisztóryt, mellette pedig még Matlekovicsot és Kőrösyt ajánlották.

— **A „Neue freie Presse"** tegnapelőtti számában egy pesti levél olvasható, mely, ugy látszik, deákpárti körökből származik. Érdekes e levélnek azon naiv vallomása, hogy Lónyayval sem Deák, sem a miniszterek, sem a függetlenebb deákpártiak nem rokonszenveznek; sőt örömmel vennék bukását.

— **A jezsuiták kitiltása** iránti törvény Németországban már szentesitve van. Már is megkezdődött a jezsuiták kivándorlása Németországból Ausztriába, sőt utjok irányát épen Magyarország felé is vessik. Az ultramontán Pauler miniszter nemde tárt karokkal fogadja őket? Hiszen sem a jezsuiták elleni, sem a polgári házasság behozására vonatkozó törvényről még csak tudni sem akar a miniszter semmit!

— **„Törvényelőkészitő bizottság"** életbeléptetésének hirét hozza a tegnapi „Pesti Napló." A nevezett bizottság tervezete már több héttel ezelőtt meg is nyerte a legfelsőbb helybenhagyást; sőt e bizottság elé legközelebb több törvényjavaslat is fog megbirálás végett terjesztetni.

— **H. Hadházon** folyó hó 4-én oly nagy mérvü verekedés volt, hogy az 2 pandur és 2 polgári egyén halálába került. Ez iszonyu verekedés oka a szoboszlai képviselőválasztásra vihető vissza; a hol bizonyos „Matika" nevü (sziványból előléptetett) pandur összeveszett a hadháziakkal; s ezek az emlitett napon tartott hadházi vásár alkalmával, ahol e pandur is megjelent, visszaakarták adni a kölcsönt. Beszoritották azt és társait előbb a czédulaházba, a honnan végre a pandurok is kilövődöztek, majd a városon egy tanitó házába, melynek tüzfalát is szétszedték, s Matikát és társait a házijáról a nép közé dobták, mely által iszonyuan felkonczoltattak. A segélyül hivott katonaság csak másnap érkezett meg. Több mint száz egyén befogatott.

Horvátországból.

— Az országgyülésen a nyilt ülések csak e hó 4-én kezdettek meg. A klubbokban sok időt szükségelt a napirend feletti megállapodás. A pártok sorakoztak. Jelentékeny az ellenzék és a kormánypárt, mig a szélső párt csak kis töredék.

A napirend megállapitásánál az ellenzék, vagyis a nemzeti párt győzött, s igy a felirati vita tüzetett ki első tárgyul. A szélső párt mitsem akart tudni a feliratról, mig a kormánypárt a Pestre küldendő követeket akarta előbb megválasztani.

De még első nap (4-kén) a feliratra nem került a sor. Kiszoriták az interpellácziók.

Az interpellácziók ezek a — kormányhoz:

Miért nem nyittatott meg Zágrábban 4 év óta a községi tanács a törvény ellen?

Miért nem történt ugyanez Varasdon 12 év óta, holott 8 községtanácsos elhalása és 2 elköltözése miatt — törvényes számban nem lévén — nem lehetett ülést tartani?

A báni helytartóhoz:

Miért erőszakoltattak a hivatalnokok kormánypártira szavazni? S kik ezt nem tették, miért kivántak tőlök irásbeli igazolást?

Határozati javaslat: A közös házi törvény felfüggesztése iránt s ez ügy rendezéséről a kormány terjeszszen elő törv.-javaslatokat.

Terjeszszen elő a kormány oly tvjavaslatot, hogy a zágrábi egyetem 1873. oct. 1. megnyittathassék.

A mezei rendőrségről a kormány tjavastot adott be.

Julius 5. A kormány több iratot terjesztett elő, közte a jelen évi költségvetést is. Interpelláltatott a kormány a belovármegyei végvidéki erdők ügyében.

E napon választatott meg a felirati 12 tagu bizottság is, mely más napra igérte munkálatát elkésziteni.

Julius 6. Az országgyülés felirata csakugyan elkészült és felolvastatott.

E munkálatot az ellenzékiek dolgozták ki, a kormánypártiak pedig elfogadták változatlanul. A felirat kiemeli az országgyülés készségét a közös magyar országgyülésbe küldendő deputáltak s a regnicoláris küldöttség megválasztására, mely utóbbi a regnicoláris küldött séggel a kiegyezési törvény szükségessé vált revisiója fölött tanácskozand. A felirat továbbá köszönetet fejez ki a katonai határőrvidék megszüntetéséért, végül pedig a dalmát országgyülési küldöttség egybehivását kéri, hogy a háromegy királyságot közösen érdeklő ügyek végérvényesen megoldathassanak.

A felirati vita — Lónyay egyenes kivánságára — rövid lesz, e hó 9-én befejeztetik. A bizottság pedig 11-kén nyujtja át a feliratot a királynak.

És aztán? — A magyar ország gyülésre küldendő képviselők választatnak meg.

Az eredmény természetesen a jövő titka; de azt az eddigiekből láthatjuk, hogy az ellenzék — a nemzeti párt nem — áll gyengén, mert nemcsak a napirend felett határozott, hanem a feliratot is ez készitette.

Csak aztán a horvát képviselők választásánál is érvényesitené a maga erejét!

Kik izgatnak forradalomra?

— Tisza Lajos miniszter választókerületében Kézdi-Orbán borzasztó dolgok történnek. Az ellenzék száma itt tetemesen nagyobb, de a kormánypárt erőszakolja a dolgot, annak daczára, hogy a választás már egyszer megszakittatott. A katonákkal lövetik az ellenzékieket, s tömegesen fogatják be a polgárokat, csakhogy a minisztert képviselővé tehessék. A józanabb gondolkodásu jobboldaliak Tisza Lajost lemondásra kérték, de hasztalan. A miniszter kész mindent áldozni, csak — követ legyen.

Rettenetes ez az állapot! Polgárvéren keresztül egy magyar miniszternek az országházba nem illő menni soha!

A kormánypárt lapjai a szalontai verekedés után, — mely pedig a választás előtt mintegy öt héttel történt, — a „becsületre" hivatkozva követelték a baloldal jelöltjétől, Csutak kormányhivatalnok érdekében, hogy mondjon le a jelöltségről, mert nevéért polgárvér ömlött.

Hát most akarnak-e következetesek lenni? Vagy érdemül róvják fel Tisza Lajos, a „miniszter" becsületének, hogy be akar ronni a képviselőházba, habár az ő nevében agyonlőtt polgárok árvái s a vélemény szabad nyilvánitásáért befogottak — átkokat kiáltanak is fejére?

És most kérdjük, kik izgatják forradalomra a népet?

Külföld.

+ **Francziaország** nemzetgyülése e napokban ismét azon zajos viták egyikének volt szinhelye- minőket az annyi pártra szakadozott franczia törvényhozóktól már többet láttunk. Ismét Rouher merészsége képezte a gyujtó anyagot, mely a sohasem szunnyadó pártszenvedélyt lángra lobbantotta a képviselőkben. Hazaárulással vádolták egymást, lármáztak, szidalmaztak s a játék vége az volt, hogy — mint mindig — Thiers akarata győzött. A vita tárgya a nyersanyagok megadóztatása volt; s habár a szabadkereskedés általános szempontjából ez adó nem helyes, Francziaország jelen állapotában jogosultsága nem tagadható, Thiers pedig az utóbbit hangsulyozta. — A Németországgal kötött egyesség, melynek vázlatát már minap közöltük, nagy szomoruságot keltett a franczia törvényhozókban s fájdalmasan érezteti velük a „vae victis" hatását. Valószinüleg vita nélkül fogják elfogadni, nehogy a vita alatt visszafojtott bosszuság utat törjön magának, mi az országnak csak árthatna.

Belgiumban a városi képviselőtestületek nagy többsége a szabadelvüek győzelmével választattak meg, minek folytán a katholikusok pártja, mely eddig hatalmaskodott, kiüzetett eddigi garázdálkodásának édenéből. Viszhatása ez a Németországban folyó áramlatnak, mely nem sokára el fogja söpörni a feketék seregét a hatalom teréről, hol annyi roszat okozott az emberiségnek. Ideje is már!

Rumania külügyérének sikerült megakadályozni egy europai konferenciát, mely a zsidóüldözések megszüntetése érdekében tervezteteti. Rumania, mely a legszabadabb alkotmánynyal és az erre legéretlenebb és legérdemtelenebb néppel dicsekszik, ez által oly megszégyenitéstől menekült meg, mely őt az europai közvélemény megvetésében részesitette volna. De a mi késik nem mulik. S ha Rumaniában a zsidóüldözések még tovább folynak, Europa felvilágosodott kormányai nem fogják türni, hogy egy maroknyi nép gátat képezzen a humanitas általános elterjedt elvének, hanem egy kézmozdulattal el fogják távolitani.

UJDONSAGOK.

* **Azon előfizetőinket, kik postán veszik lapunkat, felkérjük, hogy az előfizetési dijakat legfeljebb folyó julius hó 12-ig bezárólag, küldjék be; e határidő után a lap küldését meg kell szüntetnünk.** —

* **Helybeli előfizetőinket felkérjük, hogy az előfizetési dijt legfeljebb folyó julius 10-ig Telegdi K. Lajos urkereskedésében fizessék be; hogy a lap küldésében fenakadás ne történjek!**

* **A ref. egyháztanács** tegnapi közgyülésében több nevezetes tárgy fordult elő. Jelesen, az október 1-jén megnyitandó debreczeni protestáns nőnövelde igazgató tanári állomásra a pályázat feltételei megállapittattak; s a pályázati határidő vége **augusztus 20-ra** tétetett. — Az egyházkerületi főjegyzőséget illetőleg az egyház Tóth Sámuel tanárra adta szavazatát egyhangulag. — A vizsgákra küldöttség neveztetett. A nagyváradi ref. egyháznak 20 ft. adomány rendeltetett. — A m. szigeti ref. egyház segélyezése végett könyöradományok gyüjtése iránt a hatóság megkeresteteti. Azon tanitóknak, kik a megszabott számnál több gyermeket tanitottak, az 1870/1 és 1871/2-ik iskolai évről, a rendes számon felül levő minden tanitványért fejenként 2 ft. jutalomban részesitése elhatároztatott. — Az augusztusi egyházkerületi közgyülésen előfordulandó tanárválasztásra nézve küldöttség neveztetett ki az ajánlatba hozandó egyének feletti tájékozódás végett. — A csapóutczai megürült tanitói állomást illetőleg a szokott egyházmegyei köröztetés elrendeltetett. Végre uj lelkészi lakul a Veres Lászlóféle szállás jelöltetett ki; egyszersmind pedig az Imre Sándor által lakott tanári szállás gyökeres kijavitása elrendeltetett.

* **Értesités.** A testgyakorlás tanitásának a népiskolákban minél általánosabban leendő behozatala s e végből magoknak a népiskolai tanitóknak a tornászatban kiképeztetése czéljából, a közoktatási magyar kir. minisztérium a folyó évi nyári szünidőre is elrendelte a tornászati tanfolyamok felállitását. Ily tornafolyam nyittatik hat heti időtartamra Nagyváradon, az itteni tornaegylet vezetése alatt, a melyen a tanitók gyakorlati s elméleti kiképeztetést s magoknak népiskolai tornatanitói oklevelet nyerhetnek, az állam által nyujtott azon segélyezés mellett, hogy a hat heti időszakra személyenként 60 kr napdijat kapnak az állam pénztárából. Felhivatnak azért mindazon néptanitók, kik e kedvező alkalmat felhasználni s a tornatanfolyamban résztvenni kivánnak, hogy e szándékukat alulirt tanfelügyelőséghez f. évi julius hó 20-ik napjáig bejelenteni siessenek, mivel a tanfolyam aug. 5-ke után kezdetét veendi. Nagyvárad, 1872. julius 3. (Beküldetett a biharmegyei tanfelügyelőségtől.)

* **A szinházi 14.000 frtos kölcsön** 6-ik törlesztési rátájának folyó 1872. évi julius 6-án eszközlött kisorsolása alkalmával következő számok huzattak ki: 14-ik szám Szabó Miklós 100 frt, 15. sz. Vecsey Imre 100 frt, 20. sz. Kiss Imre 100 ft, 26. sz. Nemes Kálmán 100 ft, 38. sz. Takarékpénztár 100 ft, 43. sz. Takarékpénztár 100 ft, 44. sz. Takarékpénztár 100 ft, 45. sz. Takarékpénztár 100 ft, 46. sz. Takarékpénztár 100 ft, 67. sz. Gőzmalomtársulat 100 forint, 69. számu Gőzmalomtársulat 100 forint, 98. sz. takarékpénztár 100 ft, 104 a. Handtel Vilmos 25 ft, b. Ármós Bálint 25 ft, c. Ármós Bálint 25 ft, d. Emmerth Antal 25 ft, 106 a. Szöllősy János 25 ft, b. Szöllősy János 25 ft, c. Csanak József 25 ft, d. Csanak József 25 ft, 110 a. Sesztina Lajos 25 ft, b. Csányi Dániel 25 ft, c. Steinfeld Antal 25 frt. d. Steinfeld Antal 25 ft, 112 a. Oszterlam Ernőné 25 ft, b. Kallós Kálmán 25 ft, c. Orvényi Vilmos 25 ft, d. Orvényi Vilmos 25 ft, 117 a. Rott Elkán 25 ft, b. Rott Elkán 25 ft, c. Rott Elkán 25 ft, d. Rott Elkán 25 ft, 121 a. Szücs István 25 ft, b. Mezey István 25 ft, c. Mezey István 25 ft, d. Tóby István

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Első rész.

(Folytatás.)

Arthur volt ugyan ott, s nézte, hogy Soronza fest, de Jenny csak akkor ment oda, ha tudta biztosan, hogy apja nem lepi ott meg.

Ernfried az egész éven át lepsalában volt, Hogy első látogatása Sorenzával mint végződött, azt tudjuk.

Ugyan azon délután, a midőn a fiatal grófok Grüner őrnagyéknál voltak, Jenny és a grófné az utóbbi szobájában ültek.

Jenny igen szép 16 éves lány volt, büszke szenvedélyes vérmérsékkel, s a nélkül, hogy a természet vagy a nevelés által magasabb arkölcsi irányt nyert volna, mi ellensulyozhatta volna ezen szerencsétlen hibákat.

„Tudja mama, hol vannak a fiuk ma este?" kérdezé Jenny.

„Nem angyalom, hiszen nem tartoznak azzal, hogy megmondják hova mennek. Már elég nagyok, hogy függetlenek legyenek," felelé a grófné.

„Az igaz. De nem hinném, hogy mamának tetszenék, ha a fiuk Sorenza unoka nővérével társalognak. Ma ők látogatást tettek Grüner őrnagynénál."

„Biztosan tudod ezt?"

Sorenza nevének hallattára a grófné arcza egészen elpirosodott.

„Tökéletesen. Hallottam, a mint Arthur mondá Ernfriedhez." „Azt adjuk ürügyül, hogy karlbergi szakaszfönökömet látogatjuk meg, s igy te is eljöhetsz. Grüneréknél jól lehet mulatni."

„És Ernfried elkisérte Arthurt?"

„Örömmel fogadta el az ajánlatot. Sorenza ma jól eljátszott komédiája óta Ernfried épen annyira kedveli őt, mint Arthur." Mama nem sok örömot lél azon fáradozásában, hogy Ernfriedet Sorenza iránt roszul akarta hangolni. Sorenza egy percz alatt mama minden igyekezetét tönkre tette.

Jenny megvetően mosolygott.

„Még eljöhet azon idő, a melyen annyira befogja magát papánál fészkelni, hogy annak kárpótlására, mit általunk szenvedett, még nevét adja neki. Talán még mama lesz az első, ki őt arra felbátoritja, hogy Sorenzát törvényesitse. Megbocsáthatlan dolog, oly gyengének lenni, mint mama."

Jenny kisasszony lenézőleg tekintett anyjára. —

„Tudja papa, hogy a fiuk Grünerékhez mentek?"

„Azt nem tudom. Mióta papa nekem Sorenza jelenlétében megtiltotta, hogy Sorenza engedélyej nélkül ne merjek annak mütermébe lépni, nincs kedvem találkozni vele. Mama előre láthatja sorsomat, hogy mi sorsom lesz nekem, ha e leány befolyásának idejében ellene nem dolgozunk; még alá kell magamat rendelni Sorenzának."

Jenny arcza magasabb pirt öltött, s hangján lehetett hallani, hogy közel áll ahhoz, hogy bosszusága könyekben törjön ki.

„Ah, soha sem feledem el azon megalázatást, hogy kiutasittattam azon Sorenza szobájából, mégha azon bosszuságról nem szólok is, melyet már nekem okozott, és mindez csak azért történik, mert mama semmit sem tett arra nézve hogy én elégtételt nyerjek."

A kisasszony hátradőlt a támlásszékbe, s körmeit vágta.

„Angyalom, neked nem volna szabad velem elégedetlennek lenned. Hiszen te igen jól tudod, hogy minő csekély befolyásom van."

„És ki ennek oka más, mint mama, maga."

"És atyádat sokkal inkább szeretem, mintsem hogy akarata ellen akarjak harczolni."

„Ez igen szépen hangzik. De hogy ő mamát nem szerette annyira, annak élő bizonyitéka Sorenza."

A grófné elhalványodott.

Es kikerülte Jenny figyelmét, de ha észrevette volna is azt, az egy cseppet sem inditotta volna meg. Az elkényeztetett s dölyfös leány senki iránt nem érezett semmit."

„Te igen szabadon mondod ki véleményedet Jenny," mondá a grófné és megkisértette méltóságos hangot venni fel. „Nem illik egy fiatal leányhoz ily kényes dolgot érinteni."

„Ha ez igy van, akkor nem kellett volna engem mamának ily kényes ügyekbe beavatni. Most csak felfoghatja mama, hogy már nem beszélhetek valami nagy tisztelettel ezen tárgy felől."

A grófné leányához lépett, s hisszegve megczirógatá arczáját, s mondá:

„Kedvencsemnek nem szabad velem elégedetlennek lenni."

„Es az maradok, a meddig Sorensa jelenléte folytonosan kinoz. Lehetetlen rám nézve eltürni, hogy oly tehetség birtokában van, melylyel én nem birok, s melyet daczára rangomnak, nevemnek, soha meg nem szerezhetek magamnak. Mama, én nem akarom, hogy őt kitünő müvésznőnek tartsák.

„De gyermekem, ezt nem fogod megakadályozhatni."

„De igen. Ha mama határozottan kijelentené, hogy papának kötelessége őt valahova messze falura küldeni, akkor vége lenne müvészi pályájának. Jusson eszébe mamának hogy nekem, saját leányának, pusztulnom kellett Sorenza szobájából."

E perczben a gróf egészen véletlenül belépett, apja láttára Jenny tüstént felállott, hogy oda hagyja a szobát.

„Hová akarsz menni? kérdé a gróf.

„Azért akartam távozni, mert attól tartottam, hogy papa kiutasit," felelé Jenny gunyosan.

Jenny az ajtóban megállott.

„Foglald el ismét helyedet, nem szükséges engem állva hallgatnod.

(Folyt. következik.)

25 ft, 134. sz. takarékpénztár 100 ft, 139. sz. takarékpénztár 100 ft. Felhivatnak tehát illető részvénytulajdonosok, hogy kisorsolt részvényeik után eső tőke és esedékes kamataikat városi alapitványi pénztárnok Bareza Lajos urnál részvényeik előmutatása mellett átvenni szíveskedjenek.

* **Az elválasztott** törvényhatósági bizottmányi tagok után legtöbb szavazatot nyertek közől kimaradtakat a II-dik kerületből pótlólag ide igtatjuk: Szecsey Sándor 88. Kiss Sándor 87. Dr. Popper Alajos 68. Faragó András 64 szavazatot nyertek.

* **Péczeli József** az egykor oly hires debreczeni tanár változó sorsban élt fia Péczeli Lajos, kit oly sokan ismertek városunkban is, tegnap délután öt órakor meghalt; a boldogult utóbbi időben birói hivatalt viselt Vértesen, s itt is végezte be földi pályáját. Nyugodjanak békén kiszenvedett porai!

* **A tegnapi lövészet** alkalmával a legmélyebb lövésre kitüzött s Komlóssy Imréné urnő által adományozott egyik igen szép és értékes tallért Jóna Dániel nyerte csaknem szög lövéssel. Mély négyest löttek még Borsos Ferencz és Veres László; csak hiában, a dijakat rendesen a jó lövők nyerik, habár néha egy-egy szerencsés lövéssel is nyer a gyengébb lövő.

* **Városunkat** közelebb Lyonból egy derék kathólikus áldozár látogatta meg, neve Bailly Ferencz, ki az ottani kath. templom épitési költségeire a magyar kormány engedelmével segélyt gyüjt hazánkban, nálunk is három nap engedtetett neki a kéregetésre.

* **Az idei fegyvergyakorlathoz** a 1864-1866 és 1868. évben sorozott hadkötelesek — valamint az 1870. beli szabadságoltak — kik csak 8 hétig voltak tényleges szolgálatban, és mindazok, kik 1863—1865 és 1867-ben soroztattak, de a mult évi fegyvergyakorlatnál bármi okból nem jelentek meg — behivatnak. A fegyvergyakorlat aug. hó 20-ától szept. 16 áig fog tartani, e szerint az illetők aug. 19-én reggel tartoznak a hadkiegészitő irodában Debreczenben megjelenni. Ez alkalommal utasittatnak a szabadságosok és tartalékosok viszonyairól szóló szabályzat 33. § nak 7-dik pontjára, — mely szerint minden jogtalan elkésés a megjelenésnél a fenálló szabályok szerint szigoruan büntettetik — és az elkésett idő utólagosan kipótolandó. — Ugyanazon §. 8-dik pontja szerint a fegyvergyakorlat alól csak azon tartalékosok mentethetnek fel, kiknek különös tekintetet érdemlő családi viszonyok miatt a háztóli eltávozás lehetetlen; mely esetben teljesen felszerelt folyamodásokat kell benyujtaniok. Minden eféle bizonyitvány vagy folyamodvány legkésőbb 14 nappal a fegyvergyakorlat megkezdése előtt, az illető szolgabirói hivatal által beterjesztendő és ahoz a szabadságos okmány mellékelendő. Minden más uton beérkező — vagy alapos oknélküli felmentési folyamodvány nem vétetik tekintetbe. A bizonyitványok és folyamodványok felett a hadkiegészitő kerületi parancsnokság fog itélni. Az illető hadkötelesek még különösen arra figyelmeztetnek, hogy ha bármely körülmény által nem jutnának behivó jegy birtokába, el ne mulasszák a meghatározott időben megjelenést, mivel ellenkező esetben a legszigorubb büntetést várhatják. Minden a fegyvergyakorlathoz megjelenő szabadságos okmányain kivül tartozik a felpénzből vett apróságait magával hozni és a tulajdon ruháit megtartani. Debreczenben 1872. jun. 24-kén. A cs. k. 39. sz. gy. sorezred hadkiegészitő kerületi parancsnokságától. Bartha sk. ezredes.

* **Vészharangok** kongása szólitotta el ma reggel hét óra tájban a lakosokat rendes foglalkozásaiktól; Pásztor Mihály cserutczai 2366-ik számu házánál volt a tüz, mely gyanithatólag a padlásról eredt. A vészt a környékbeliek még korán észrevették, s igy hamar is elnyomták a tüzet, a tüzoltó diákok már későn érkeztek a szinhelyre, a végett, hogy segithettek volna.

* **Hatóságunkat** a kormány e napokban az iránt kereste meg, hogy az ez évben előfordult tüzesetekről részletezett s igy kimeritő jelentést terjesszen fel. Ennélfogva — a mai kivitelével — négy tüvészről tétetett jelentés, melyben körülményesen leiratnak az ide vonatkozó észleletek.

* **Az ügyes-bajos** telek érdekében jónak látjuk köztudomásra hozni, hogy a járásbiróság a Dégenfeld-házba tette át lakását, s a hivatali helyiségek az emelet jobb szárnyán vannak.

* **A világkiállitásra** Debreczenből Katona András derék iparosunk egy csikóbőrös kulacsot s egy szeredást fog felküldeni; a kulacs remeknek igérkezik lenni; egyik oldalán az ország czimere s a kiállitó neve, másik oldalán pedig Debreczen szab. kir. város czimere fog diszleni. Fel iparosok, — követni a szép példát!

* **Köztudomásul.** A folyó évi julius 10 ére kitüzött komlóskerti és hatvanutczai tilalmas földek haszonbérbe adása felett megtartandó árverést illetőleg, az árverelő küldöttség megbizásából a közönség érdekében értesitjük az árverelni kivánókat, mikép az árverelés legelsőben a komlóskerti földeken fog megkezdetni, a fent kitett időben.

* **A szegényalap** mostanában igen szépen gyarapodik; ma is 20 ft vétetett be, mig tegnap 26 ft gyült össze a nevezett czélra.

* **Utczai botrányt** követett el tegnap egy szerfeletti jókedvvel biró napszámos, ki az embereket lépten nyomon ütötte-verte ott, a hol előtalálta. És most a vidámságnak az atyafi megadta az árát, a mennyiben a hüvösön elmélkedhetik oktalan tettei miatt.

— **Esztergom, jul. 8.** Képviselőül megválasztatott Pissuth István jobboldali.

— **Páris, jul. 7.** A Németországgal a franczia területek gyors kiüritése tárgyában kötött szerződés tegnap a nemzetgyülésben vita nélkül elfogadtatott és helybehagyatott.

— **Bukarest, jul. 8.** Az uj védtörvény keresztülvitele végett minden nemzetőrségi tiszt felmentetett állásától, s helyeiket a hadügyminiszter tölti be.

— **Konstántinápoly jul. 8.** A saloniki vasutvonal megnyittatott. A császári bizottság Adrianàpolyba utazott, hogy a ruméliai vasuthálózat más vonalait átvegye.

A „Debreczen“
eredeti

MAGÁNTAVIRATAI.

— **Kaba, jul. 8.** Ma 9 és fél órakor Nádudvaron Lukács Ignácz (ellenzéki) közfelkiáltással országgyülési képviselőnek megválasztatott.

— **Szatmár, jul. 7.** (Éjjel érkezett.) Iványka Imre ma reggel 5 órakor imposáns kisérettel vonult be a városba. Programmbeszédét nagy lelkesedés között 11 órakor tartotta. Délben tiszteletére diszebéd rendeztetett, melyben lelkes felköszöntések tartattak. Irányi és Helfi itt müködnek Kiss János részére, a kormánypárt nagyban korteskedik. Mindezek daczára Iványka megválasztatása valószinü.

Ugyan kérdem önöket, micsoda szegénységben sinlődnek azok, kik olyanokat visznek végbe, mint önök? Sokan emlékeznek még arra, hogy miként támadta meg Békési ur, már földben porladozó elődjével Sz. József tiszttársunkat, hogy helyéről elmozdittassék, s valamelyikőjök juthasson oda. Mit tettek önök tavaly M. J. tiszttársunkkal? Még nem volt egy éves debreczeni tanitó Hajdu ur, midőn erőltetett kettőnket, hogy 100 frttal töldja, csak cseréljünk helyet vele, kieszközli ő, s midőn igy nem boldogult, alattomban dolgozott Szilágyi István tiszttársunk ellen, kérvényt készittetett ellene, hogy helyéről tegyék el. Uraim, önöknek látszik itt meg a „jellemszegénység“ s rosz akaratjok“.

Mióta péterfiai tanitóvá lettem, önök hárman — mert szemökre vetettem egyszer másszor helytelen tetteiket — nem szünnek meg rágalmazni, kisebbiteni.

Most is, mióta kerülgetnek önök, — mint a macska a forró kását — hisz a legelső czikkre is azt mondta Hajdu ur: Deli ur engem czélzott vele.

Csudálatos! a ki péterfiai tanitó lesz, az igy van kitéve az önök bántalmazásának mind. Igazat mondott szegény megboldogult Beke: „Óriás kigyók“. Ezt tették önök ő vele, sőt Sóssal is. De ne hidjék önök, hogy a világ nem tudja, és el nem itéltettek tulajdonsgukért.

Végszavam önökhöz: napnál világosabb, hogy önök kezdték, jövőre szemük előtt tartsák az általuk reájok idézett verset, s tegyék többes számban igy:

Jobbitsd meg bennünk az indulatokat,
Meg ne háboritsunk soha másokat.

s énekelgessék hármoniában. A 124 dik dicsséret 3 dik versét pedig tanulják meg, mely igy van:

„Az irigyek ólálkodók,
És az embert rágalmázók,
Az oknélkül gyanakodók,
Mást gyülölségbe hozók
Utálatra méltók.“

Herczeg János mk.
péterfia utczai leánytanitó.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

Elemi biztositó részvény-bank.

Elnökség:

gróf Wickenburg Konstantin, báró Raule Tivadar, báró Sothen J. K.

Alaptőke két millió frt.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására juttatni, mikép intézetünk a szalmában levő termények tüz elleni biztositásánál — ép ugy mint azt a jégbiztositás körül tevé — jég- és tüzkárok ellen nálunk biztositó ügyfeleinket egy intézet által sem nyujtott azon kedvezményben részesiti, mik csak az üzlet szilárdságával összeegyeztethetők.

Eltogadja ugyanis:

Szabad ég alatt levő termények tüzkár elleni biztositását a biztositási érték 100 frtja után fizetendő következő dijak mellett:

3 hóra 80 kr.
2 „ 60 kr.
1 „ 40 kr.

10,000 frt értéket meghaladó 3 hórai biztositásnál még 10% leengedtetik.

Terményeket már a tarló földön lehet biztositásra feladni. A biztositás a szalmás gabonának kicséplése után a szemes gabonára is kiterjed.

Mindezen előnyöknél fogva bátrak vagyunk a t. biztositó közönség tömeges részvétét reménylemi.

Kiváló tisztelettel

a debreczeni főügynökség.

353. 1—3. **Iroda Széchényi-utcza 1810. sz. a.**

Birtok eladás.

Közép-Szolnok megye — Kraszna-Mihályfalva község határán — a kis-majtényi vasutállomástól 1 óra járásnyira 450 h. 1100 négyszög ölével számitott 1-sö osztályu tagos birtok — a községben levő belsőséggel — szabad kézből eladó; értekezhetni eziránt **Osváth Mórral** Er-Szentkirályon személyesen, vagy bérmentett levélben, u. p. **Tasnád.**

351. 2—3.

A magas kormány által engedélyezett és biztositott nagy

Pénzsorsolat

nyereménye tartalmaz összesen

1 millio 900,000 tallért por. ért.

melyek is hét osztályban bizonyosan kihuzás a'á jönek: Főnyeremény porosz tallérokban **100,000, 60,000, 40,000, 24,000, 16,000 12,000, 10,000, 3 à 8000, 3 à 6000 4 à 4800, 4400, 8 à 4000, 9 à 3200, 10 à 2400. 26 à 2000, 5 à 1600, 53 à 1200, 104 à 800, 6 à 600, 206 à 400, 250 à 200, 340 à 80,** és mintegy **31,000 à 44, 40, 20 stb.**

A közelebbi huzás lesz e f. évi
jul. 17 és 18-án

Eredeti egész sorsjegy ára 7 frt.
„ fél „ „ 3 „ 50 kr.
„ negyed „ „ 1 „ 75 „

mely sorsjegyeket, értekük bérmentes beküldése után (aj. levélben kényelmesen) pontosan és titoktartás mellett a legtávolabb helyekre is megküldök. A nyereménypénzek, mint a hivatalos államczimerrel ellátott huzássorrend is minden érdeklettnek a huzás után szonnal megküldetnek. Játéktery ingyen és bérmentve. Minélelőbb bizalommal forduljanak a szerencse kedvezésében álló

Heckscher Zsigmond
337 5—6 bankházához Hamburgban.

Haszonbéri hirdetés.

A Kadarcsi csárda közelében, a kiskoru Kaffka József tulajdonához tartozó 10 nyilas, és Kaffka Erzsébet tulajdonához tartozó 8 és fél nyilas elepi tanya birtok, a helyszinén, f. jul. hó 11-én d. e. 10 órakor tartandó magán árverés utján, f. évi Október 1-től számitandó 3 vagy 6 évre haszonbérbe fognak adatni, melyre a bérleni kivánók kellő bánom pénzzel ellátva, a kitett időben megjelenni felkéretnek. Az árverési feltételek **Armós Bálint** gyámnál (lakik Batthyányi utczán 2157 sz. a.) addig is megtekinthetők. 349 1—3

L. F. ROTH

Debreczen, Váradutcza 2130. sz. a.

Pesten, váczi-utcza 18-dik sz. „nemzeti szálloda“,

The Singer Manufakturing Cp. varrógépgyár

raktára New-Yorkban

tudomásul adja, hogy a mult évben mind a huszonöt amerikai nagygyárnoktól 606,094 varrógép adatott el; ezen eladásoknál a Singer Company

181,260 darabbal

volt érdekelve, tehát majdnem az egésznek harmadával.

Ezen nagyszerü eredményből kitünik, hogy nemcsak itt, hanem a varrógépek hazájában is, a gyakorlati Amerikában, ezen gépeket egyszerüségük, munkaképességük, valamint könnyü kezelésük által utólérhetlen Singer-féle gépeket minden más gépnél jobban kedvelik.

Azon gyámolitó egylet, mely a chicagói szörnyü tüzvész következtében alakult, és mely minden kérelmezőnek az önmaga által megnevezett varrógépet szolgáltatta ki, f. évi márczius 9 kén tudósit, miszerint, eddigelé 2944 varrógép osztatott ki a szükséget szenvedők közt, melyek közt

2427 darab eredeti Singer féle gép;
517 „ különféle 15 más gyárnok által készittetett.

Fényes bizonyitvány ez az eredeti Singer-féle gépnek, melyből eredeti csakis egyes egyedül nálam kapható.

Tüzmentes kaszszák is kaphatók, melyeknek nálunk nagy raktára van.

Jutányos árak, ingyen oktatás.

Kitünő minőségü. Családi varrógépek.

Boros Sándor és Társa.

Bel és külföldi

gránit és márvány

sirkövekkel

gazdagon berendezett raktárunkat,

ugy helyben mint vidékeni felállitással,

mint szinte

ércz- és fakoporsó készleteinket

és ÉRCZKOSZORUINKAT

lehető **olcsó** ár és dij mellett a tisztelt közönségnek ajánljuk.

Boros Sándor és Társa.

327. 3—4.

Raktár piacz-utcza Vecsey-házban.

Sirkövek. ércz- és fakoporsók.

A bécsi bizományi bank

váltó-üzlete

(Wechselstube der Wiener Commissions-Bank)

317 4—15 **Bécs, Kohlmarkt 4. sz.**

kibocsát

vételi jegyeket (Bezugsscheine)

az alább jegyzett sorsjegycsoportokra, és ez összeállitások már azon okból is a legelnyesebbek közé számithatók, minthogy minden ily vételi jegy tulajdonosának lehetővé tétetik, valamennyi fő- és mellénynyeményre szert tenni és azonkivül

50 frank aranyban és 10 frt bankjegyekben

kamatot élvezni.

A) csoport (évenkint 16 huzás.)

Havi részlet 10 frt. — Az utóló részlet lefizetésével minden résztvevő a következő 4 sorsjegyeket kapja:

1 5%-os 1860-ki 100 frtos államsorsjegy főnyer. **300,000 frt.** a kihuzott sorozat visszavásárlási dijával **400 frt o. ért.**

1 3%-os török 400 frankos államsorsjegy főnyeremény **600,000 frank,** kész aranypénzben.

1 Braunschweig herczegségi 20 talléros sorsjegy főnyeremény **80,000 tallér,** levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tiroli) sorsjegy főnyeremény **30,000 frt.**

B) csoport (évenkint 13 huzás.)

Havi részlet 6 frt. — Az utóló részlet lefizetésével minden résztvevő a következő 3 sorsjegyet kapja.

1 3%-os csász. török 400 francos államsorsjegy, főnyeremény **600,000 franc,** kész aranypénzben.

1 Braunschweig herczegségi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény **80,000 tallér,** levonás nélkül.

1 szász-meiningeni sorsjegy főnyeremény **45,000 frt. 15,000 frt.** dén. ért.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek. Huszási sorozatok bérmentve ingyen szétküldetnek.

Debreczen, 1872. Nyomatott részv. társ. könyvnyomdájában.